

Datum

2024-12-09

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

FSN-2024-4886

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss angående Remiss Justitiedepartementet -
Inhibition av verkställigheten - en ny ordning för
vissa utlänningar vid tillfälliga verkställighetshinder
(Ds 2024:23)
STK-2024-1560**

Funktionsstödsnämnden lämnar följande yttrande:

Sammanfattning

Funktionsstödsnämnden har valt att yttrat sig över utredningens förslag i de frågor som berör personer med insatser enligt LSS. Funktionsstödsnämnden bedömer att det finns flera oklarheter i utredningens förslag som behöver utredas ytterligare. Det är även svårt att överblicka hur författningsförslagen kan komma att påverka personer som har eller har haft insatser enligt LSS. Funktionsstödsnämnden bedömer också att det kan bli svårt att tillämpa lagstiftningen om inte vissa delar i förslagen förtydligas ytterligare.

De delar av utredningen som funktionsstödsnämnden särskilt åsyftar avser begreppet ”utlänningens levnadssätt”, barnperspektivet samt Migrationsverkets möjligheter att ansvara för de personer som inte längre har rätt till insatser enligt LSS och vilka konsekvenser det kan få för kommunen.

Yttrande

I utredningens förslag finns det uppräknat vilka personkategorier som, på grund av att det finns hinder mot att verkställa ett utvisnings- eller avvisningsbeslut, inte längre kommer att få ett tillfälligt uppehållstillstånd och därmed inte har rätt till insatser enligt LSS. I en av dessa personkategorier ingår utlänningar som på grund av särskilda omständigheter hänförliga till utlänningens levnadssätt motiverar att de inte ska få ett tillfälligt uppehållstillstånd. Som exempel på bristande levnadssätt nämns bidragsfusk. Det kan också handla om skulder till det allmänna och till enskilda. Vidare kan det handla om association eller annat närmare samröre med eller deltagande i kriminella nätverk eller klaner eller våldsbejakande eller extremistiska organisationer eller miljöer

som hotar grundläggande svenska värderingar. Härutöver kan det handla om oärlig försörjning eller missbruk (substansberoende).

Funktionsstödsnämnden anser att det finns risk för att bedömningen av vad som utgör brister i utlänningens levnadssätt kan komma att bli svåra att tillämpa och att bedömningarna också kan bli godtyckliga. Det är även svårt att förutse hur många personer som kan komma att ingå i denna personkategori.

Funktionsstödsnämnden bedömer också att det finns risker för att barnperspektivet inte beaktas fullt ut. Det finns ett flertal frågor som bedöms vara oklara och som kan få en stor påverkan på barnet. Exempelvis hur man ska tillgodose ett barns behov som är beviljad LSS-insatser men där vårdnadshavarna ska utvisas. Det framstår som oklart om det i praktiken är möjligt att få rätt till sina beviljade insatser i avvaktan på att vårdnadshavarnas beslut om utvisning ska gå att verkställa. Kommer till exempel ett barn som är beviljad personlig assistans få sin insats verkställd på Migrationsverkets anläggning? Kan man i en sådan situation uppnå lagens krav på goda levnadsvillkor och barnperspektiv?

I utredningen finns det förslag på att man ska kunna göra undantag och bevilja ett tillfälligt uppehållstillstånd om det finns särskilda skäl. Som exempel på särskilda skäl nämns att man bör kunna ta hänsyn om den utlänning som ska avvisas eller utvisas har ett barn i Sverige som lider av svår sjukdom och som är särskilt beroende av honom eller henne. Funktionsstödsnämnden vill lyfta att även andra omfattande funktionsnedsättningar bör kunna ingå i den kategorin såsom svår autism, kommunikationssvårigheter eller intellektuell funktionsnedsättning som medför omfattande behov av stöd. Även med ovan nämna möjlighet till undantag för att bevilja ett uppehållstillstånd bedömer funktionsstödsnämnden att det finns risk för att barnperspektivet får ge vika.

En annan fråga som funktionsstödsnämnden vill belysa är förslagen på övergångsbestämmelser där det framgår att en person som beviljats LSS-insatser med tidsbegränsade beslut får behålla insatsen till beslutet löper ut. Funktionsstödsnämnden önskar ett klagörande hur man ska hantera de beslut där insatserna inte är tidsbegränsade.

Funktionsstödsnämnden anser slutligen att det är svårt att förutse vad utredningens förslag kommer att innebära för kommunen i praktiken. Har Migrationsverket möjlighet att överta ansvaret för en person som har ett omfattande behov av stöd och service av kvalificerat art men som inte längre har rätt till insatser enligt LSS? Finns kompetensen och resurserna hos Migrationsverket eller kommer kommunen att behöva gå in för att utföra insatserna mot ersättning?

Det sistnämnda kommer att innebära en belastning för kommunen i form av beredskap att med kort varsel behöva tillhanda hålla insatser.

Sammanfattningsvis ställer sig Funktionsstödsnämnden kritisk till inhibitionslagstiftningens konsekvenser för personer som i nuläget har rätt till insatser enligt LSS.

Ordförande

Roko Kursar (L)

Ansvarig utredare

Kristina Saunders

Reservationer

Uno Hansson (SD) och Stefan Claesson (SD) reserverar sig mot beslutet.
(Muntlig reservation)